

Klausymas

16 pratimas. Paklauskite teksto apie Lietuvą ir įrašykite praleistą informaciją:

Kas aukščiausias?

Aukščiausias vyras – cm kaunietis Arvydas Sabonis, gimęs

Tai geriausias ne tik Lietuvos, bet ir Europos krepšininkas.

Aukščiausias medis – m aukščio, cm skersmens maumedis, kuris auga Priėnų rajonė, netoli Balbiėriškio.

Aukščiausias pastatas – m aukščio, aukštų, numeriu, vietų „Lietuvos“ viešbutis Vilniuje. Jį pastatė metais pagal architektų Algimanto ir Vytauto Nasvyčių projektą.

Aukščiausia bažnyčia – metrų aukščio neogotikinė Šv. Mato parapinė bažnyčia, pastatyta m. Anykščiuosė. Bažnyčios bokštų aukštis – m.

Aukščiausias statinys – m aukščio Vilniaus televizijos bokštas.

Čia yra televizijos techninės tarnybos, baras, kurio grindys gali suktis apie bokšto ašį.

Virš bokšto gelžbetoninės dalies yra smaili m metalinė antena.

Auščiausios bangos – m aukščio – buvo Baltijos jūroje netoli Klaipėdos.

Kas mažiausias?

Mažiausia mūrinė pilis yra Liškiavojė (Varėnės r.). Ją pradėję statyti a.

antroje pusėje, bet nebaigė. Dabar ten yra tik mūro liekanos. Atrodo, pilis turėjo būti su keturiais bokštais. Kiemo plotas – m².

Mažiausias ir seniausias muziejus – Baublys – yra rašytojo Dionizo Poškos sodyboje

Bijėtuose (Šilalės r.). Muziejų įrengė metais. m apimties ažuolo kamiene, kuriam buvo buvo apie metų. Išskaptuoto vidaus skersmuo yra apie m.

Mažiausias krateris lietuvišku pavadinimu – Alytūs – yra Marse. Jo skersmuo apie km.

Šį vardą m. krateriui suteikė Tarptautinė astronomų sąjunga.

Mažiausias vyras Lietuvoje – Klemensas Dapšys, gimė Židėkų dvare. Jo ūgis

(..... m. amžiaus) – cm. jį šaukė tarnauti kariuomenėje, bet dėl ūgio nepriėmė. Žinoma, kad m. tarnavo Ylakių valsčiaus valdyboje, o nuo Židėkų valsčiaus raštininku.

Mažiausias naujagimis – g svorio, cm ūgio mergaitė, gimė

Drūskininkų miesto ligoninėje Kita tokio pat svorio,

..... cm ūgio mergaitė gimė respublikinėje

Pānevėžio ligoninėje. Abi auga sveikos.

Mažiausia lietuviška knyga – × mm dydžio, mm storio, puslapių apimties, g svorio Viliaus Užtupo „Pirmajai lietuviškai knygai metų“. Šią miniatiūrinę knygelę egz. tiražu m. išleido leidykla „Vilius“.

Perskaitykite tekstą dar kartą. Ar jūs anksčiau visa tai žinojote? Kas jums buvo įdomiausia?

17 pratimas. Paklauskite eilėraščio ir įrašykite praleistus žodžius.

L a i š k a i

Gyvenimas yra mielas,	Širdingi linkėjimai.
Gyvenimas, jums sveikatos.
Jeigu ilgai šventes ateikit
Ir laiškus.	Išgerti“
„Laba diena.	Paskui –
Kaip sveikata?	Kramtom pieštuką,
Kaip laikosi ?	Ieškodami
Ką veikia ?	Tai, kas parašyta,
	Taip išrodo.

S. Geda

Gramatika

18 pratimas. Atsakykite į klausimus.

Pavyzdys:

Su kuo buvai prie jūros? (geri draugai) – Prie jūros buvau su gerais draugais.

1. Kuo važiavote prie jūros? (*senas raudonas autobusas*) –
2. Kam mama nupirko saldainių? (*maži vaikai*) –
3. Kam Elena ieško dovanos? (*jaunesnis brolis*) –
4. Kam nepatiko paroda? (*jie*) –
5. Kam Jonas dovanos gėlių? (*nauja draugė*) –
6. Kam buvo įdomi paskaita? (*mes*) –
7. Su kuo norėtum eiti į žygį? (*tu*) –
8. Kuo labiau mėgsti rašyti: (*parkeris*) ar (*pieštukas*) ? –
9. Kuo tu domiesi? (*klasikinis džiazas*) –

19 pratimas. Parinkite tinkamą žodžio formą.

1. Vakar susipažinau su labai (*įdomiu, įdomų, įdomiam*) (*žmogus, žmogumi, žmogui*)
2. (*Sekmadienį, sekmadienyje, sekmadieniui*) buvome koncerte.
3. Ar galime susitikti prieš (*pamokos, pamoką, pamoka*) ?
4. Jis nelanko pamokų dėl (*sunkios, sunkiai, sunkia*) (*liga, ligos, ligai*)
5. Gydytoja dirba kasdien nuo (*pirmadieniu, pirmadieniui, pirmadienio*) iki (*penktadienio, penktadieniui, penktadieniu*)
6. Kur padėjai laikraščius? Ant (*lentynos, lentyna, lentynoje*) virš (*stalas, stalų, stalo*)
7. Naujų batų reikia (*mama, mamai, mamą*) ir (*sesės, sesę, sesei*)
8. Išvažiuojame pas (*tėvus, tėvais, tėvams*) (*visas, visam, visą*) (*savaitgaliui, savaitgalį, savaitgalis*)

20 pratimas. Įrašykite tinkamas žodžių formas.

- A Ar vakar buvai (*futbolas*) varžybose?
B Taip, o kodėl klausai? Gal ir tu jas (*žiūrėti*) ?
A Taip, tik per televizorių. Gerai, kad nėjau, nes taip (*lyti*) Ar tu (*nesušlapti*) ?
B Net neklausk. Aišku, kad labai (*sušlapti*) Visada pasiimu (*skėtis*) , bet šį kartą (*pamiršti*)
A Ir (*sėdėti*) varžybose be skėčio per (*lietus*) ?
B Taip, nes jau seniai nebuvo tokių (*įdomios varžybos*)
Ar tu taip nemanai?
A Tu teisus. Bet (*galėti*) susirgti.
B Baik kalbėti apie (*ligos*) Aš laimingas, kad (*laimėti*)
mano komanda, ir visai (*nežadėti*) sirgti.

21 pratimas. Užpildykite lentelę.

<i>šiandien</i>	<i>vakar</i>	<i>seniai daug kartų</i>	<i>rytoj</i>
<i>dirba</i>	<i>dirbo</i>	<i>dirbdavo</i>	<i>dirbs</i>
valgau
rašai
myli
dainuojate
žaidžiu
tylime
yra

22 pratimas. Pakeiskite sakinius pagal pavyzdį.

Pavyzdys:

Aš dirbu Vilniuje. – Aš dirbau Vilniuje.

1. Lėktuvas skrenda labai greitai. –
2. Seserys perka labai daug maisto. –
3. Jūs viską greitai suprantate. –
4. Ar tu eini į universitetą? –
5. Jis visą dieną kalba prancūziškai. –
6. Mes parduodame savo seną butą. –
7. Jie važiuoja atostogauti į Ispaniją. –
8. Aš valgau pusryčius 8 valandą. –

23 pratimas. Parinkite tinkamą žodį ir įrašykite į sakinius.

Važiuodavome, atvažiuosi, pravažiuojame, privažiavo, parvažiavo, pervaziavo, atvažiuok, užvažiavo, išvažiuosiu, įvažiuok, atvažiuos.

1. Rytoj aš į Paryžių.
2. Kada pas tave pusbrolis?
3. Ar tavo tėvas jau vakar namo?
4. sekmadienį į svečius.
5. Mašina lėtai ant tilto ir sustojo.
6. Pažiūrėkite į dešinę – dabar pro miesto simbolį – Gedimino pili.
7. Ta mašina per sankryžą, kai degė raudona šviesa.
8. Vaikystėje vasarą dažnai į kaimą.
9. Prie mūsų namo sunkvežimis.
10. Kai vakare pasiimti manęs, į kiemą.

24 pratimas. Parašykite, ką šie žmonės darė ir ko jie nedarė vakar, o paskui pakeiskite sakinius, kalbėdami ne apie vakar, o apie šiandien dieną:

- ELENA: (+) skaityti knygą, eiti į teatrą, kalbėti telefonu su draugu, valgyti restorane;
(–) gerti vyną, eiti pasivaikščioti, rašyti laišką, šokti ir dainuoti;
- SIGITAS: (+) kviesti į teatrą Mariją, pirkti naują mašiną, parduoti seną butą;
(–) važiuoti į Pālangą, žiūrėti televizorių, valgyti ledus, groti pianinu;
- MES: (+) važiuoti prie jūros dviračiu, eiti į baseiną, virti pietus, valgyti vištieną;
(–) gerti sultis, kalbėti lietuviškai, važiuoti taksi, pirkti naują televizorių;
- TU: (+) ...
(–) ...

25 pratimas. Parašykite tinkamą veiksmažodžių formą:

1. Jeigu aš (*galėti*) , tikrai (*ateiti*) pas tave.
2. Vakar mes (*būti*) teatre ir (*žiūrėti*) labai įdomų spektaklį.
3. Ar tu rytoj (*važiuoti*) į Taliną?
4. Pernai mes (*važiuoti*) į Graikiją, o kitais metais turbūt (*atostogauti*) Kinijoje.
5. Vakar aš (*norėti*) nueiti į koncertą, bet (*negauti*) bilieto.
6. Jeigu tu (*turėti*) pinigų, ar (*pirkti*) šią mašiną?
7. Ar dabar jūs viską (*suprasti*) ? Taip, bet vakar aš nieko (*nesuprasti*)
8. Jis kiekvieną dieną (*pirkti*) jai gėlių. Gal ir rytoj (*nupirkti*)
9. Mano dukterėčia prieš savaitę (*pirkti*) naujus svetainės baldus.
10. Vakar aš nieko (*nevalgę*) , nieko (*negerti*)

26 pratimas. Parašykite pagal pavyzdį.

Pavyzdys:

5, *namas* – penktas namas.

- 4, *kartas* –
43, *troleibusas* –
23, *auditorija* –
12, *kongresas* –
106, *kilometras* –
1547, *metai* –
19, *diena* –
98, *traukinys* –

27 pratimas. Parašykite, kas būtų, jei:

Jonas

Jei baigtų universitetą, gautų gerą darbą.

geras darbas – ilgai ir sunkiai dirbti,
bet daug uždirbti

.....
sunkiai dirbti – labai pavargti

.....
labai pavargti – dažnai sirgti

.....
dažnai sirgti – gauti mažą algą

Aušra

Jei nepirktų tiek daug drabužių, tai turėtų daugiau pinigų.

daugiau pinigų – nežinoti,
kur laikyti: namie ar banke

.....
namie – gali pavogti vagys

.....
banke – bankrutuoti

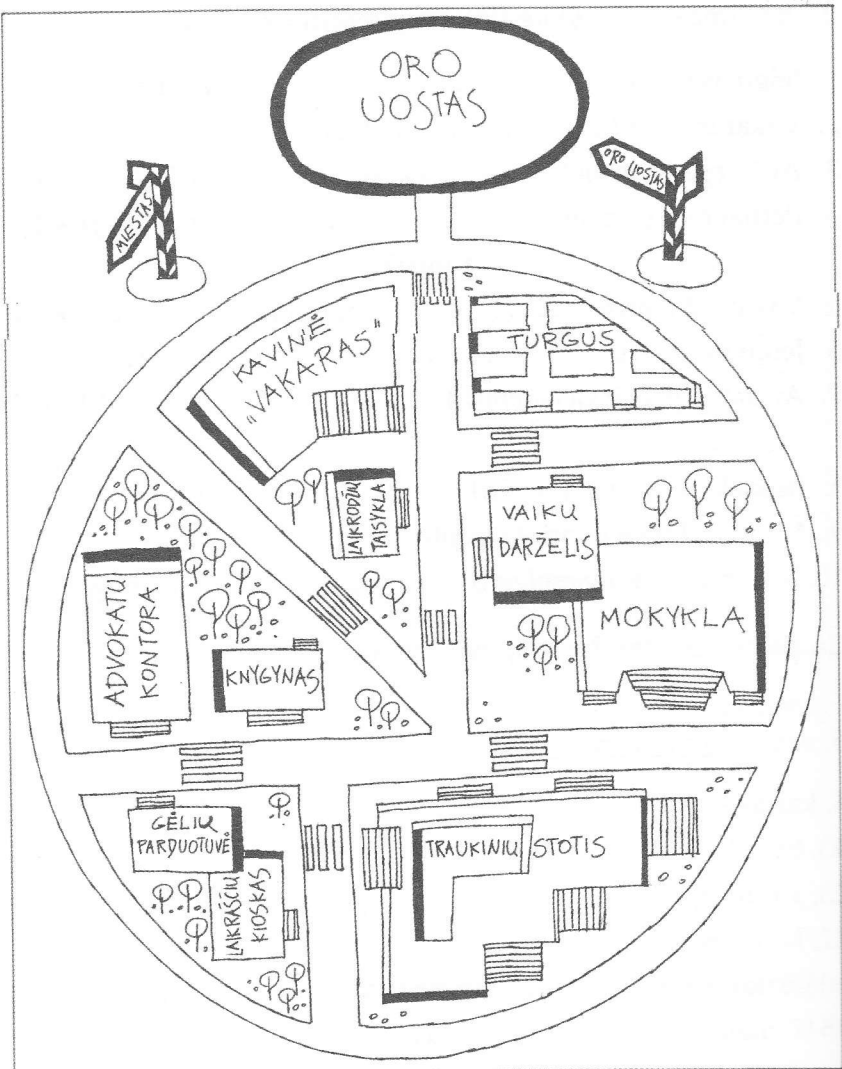
.....
neturėti pinigų – blogai gyventi

28 pratimas. Pažiūrėkite į schemą ir atsakykite į klausimus.

Pavyzdys:

Kur yra oro uostas?(už) –

Oro uostas yra už miesto.



1. Kur yra mokykla? –
2. Kur yra kavinė „Vakaras“? –
3. Kur yra laikraščių kioskas? –
4. Kur yra gėlių parduotuvė? –
5. Kur yra laikrodžių taisykla? –
6. Kur yra traukinių stotis? –
7. Kur yra advokatų kontora? –
8. Kur yra knygynas? –
9. Kur yra vaikų darželis? –
10. Kur yra turgus? –

29 pratimas. Pabraukite kirčiuotus skiemenis.

Stotis, stotelė, gatvė, šaligatvis, aikštė, viešbutis, parduotuvė;
mašina, dviratis, autobusas, traukinys, lėktuvas, laivas;
sausis, vasaris, kovas, balandis, gegužė, birželis, liepa;
durys, grindys, lubos, sienos, stogas, laiptai, koridorius;
kambarys, virtuvė, miegamasis, vonia, balkonas, garažas;
stalas, kėdė, lova, sofa, spinta, lentyna, televizorius, paveikslas;
šaukštas, šakutė, peilis, lėkštė, puodelis, puodas, keptuvė, šaldytuvas;
galva, kaklas, ranka, koja, pilvas, akis, nosis, plaukai;
kūdikis, vaikas, jaunuolis, mergina, vaikinys, moteris, vyras;
teta, dėdė, pusbrolis, pusseserė, dukterėčia, sūnėnas;
teatras, bilietas, spektaklis, kinas, paroda, paveikslas, muzika;
dirigentas, sportas, krepšinis, futbolas, turistai, kuprinė.

30 pratimas. Paklausykite dainos ir įrašykite praleistus žodžius:

Baltos lelijos

..... lelijos	Kas..... už kalnų?
..... susivijo,	Kas gyvena..... ?
po lelijom balčiausiom	Kas gyvena..... ?
du vaikeliai.....	Kas gyvena žvaigždėse?
Vienas vaikas..... ,	Kur..... šįvakar?
kitas vaikas..... ,	Kur mes eisime..... ?
viens į kitą..... ,	Kur..... , kai pasensim?
žvaigždeles klausinėja.	Kur po..... būsim?
Kas pasėjo..... ? lelijos
Kas pasėjo lelijas? susivijo,
Kas gi..... pasėjo?	po lelijom balčiausiom
Kas pasėjo..... ?	du vaikeliai.....

Žodžiai Sigito Gedos,
autorius ir atlikėjas Vytautas Kernagis.